

KÖNYVTÁR, SZAKKÖNYVTÁR, DOKUMENTÁCIÓ.

/bibliotéka és dokumentotéka/

1.

Az talán vitatható, hogy helyes-e dokumentációs szolgá-
tot szervezni szakkönyvtár nélkül, az azonban nem kétséges,
hogy a szakkönyvtárak feladata a szakirodalom dokumentációs
feldolgozása, feltárása, közlése. Sőt sokan azt hangoztatják,
hogy az általános könyvtáraknak is egyre nagyobb mértékben
kell vállalniuk a szakkönyvtárak feladatait. Ha egy szóval
kellene összefoglalni a könyvtári, szakkönyvtári és dokumen-
tációs munka lényegét, akkor azt mondhatnók, hogy mindhárom
tevékenység: könyvtárszolgálat /library service/. Erre utal
Ranganathan találó megállapítása is: könyvtártudományi szem-
pontból korunk a könyvtártól a könyvtárszolgálat felé való
átmenet ideje /1/. Ezt a megkülönböztetést, illetve átmenetet
igyekeztem kifejezni tanulmányom címében is. A hagyományos
/mondhatjuk úgy is: régi/ értelemben vett könyvtár /biblio-
téka/ és az új értelemben vett könyvtár vagy könyvtárszolgá-
lat között nincs ugyan lényegi, csak fokozati különbség, ez
a fokozati ugrás azonban nagyon is lényeges, ezért választot-
tam az ilyenfajta szakkönyvtár elnevezésére /Paul Otlet nyom-
án/ a dokumentotéka szót, amely pregnánsan mutat rá a doku-
mentációs tevékenységre.

Bár nincsenek teljesen megbízható adataink a műszaki
termelési hálózathoz tartozó szakkönyvtárak dokumentációs te-
vékenységéről, azt azonban az 1957. évvégi statisztikai adat-
szolgáltatás és az eddig végzett könyvtárlátogatások alapján
is meg lehet állapítani, hogy a vállalati könyvtárak fejlődé-
se a "könyvtártól a könyvtárszolgálatig" - a bibliotékától a
dokumentotékáig - a szakkönyvtárak nagyobb részében még nem
történt meg, s a fejlődés üteme is meglehetősen lassú. A
Kohó- és Gépipari könyvtári hálózati alközpontokhoz tartozó kb.
270 szakkönyvtárból mindössze kb. 40-50 végez valamilyen faj-
ta /s az esetek többségében nem kielégítő/ dokumentációs mun-
kát. Tudomásom szerint nem jobb az arány más hálózati alközp-
ontokhoz tartozó szakkönyvtárakban sem, vagyis a legkedve-
zőbb esetben is a szakkönyvtáraknak csak kb. 15-18 % a telje-

síti tulajdonképpeni feladatát: a szakirodalom dokumentációs feldolgozását, feltárását, közlését.

Mindezeket figyelembe véve: rendkívül fontos, hogy az intézeti, vállalati szakkönyvtárakban állandóan és egyre intenzívebben tudatosítsuk a szakkönyvtárak leglényegesebb dokumentációs feladatait. Ezt a célt szolgálják a dokumentalista továbbképző tanfolyamok. Ezeken azonban a vállalati szakkönyvtárakban dolgozók közül csak kevesen vesznek részt /általában a főfoglalkozású szakkönyvtárosok/, ezért okvetlenül szükséges, hogy szélesebb körben is - tanulmányokkal, előadásokkal - hangsúlyozzuk a szakkönyvtárak előtt álló legfontosabb feladatokat.

2.

Ranganathan meggyőző érveléssel mutatta ki /2,3/, hogy a könyvtárat nem valamely szakterületre vonatkozó könyvek gyűjtése s a szokásos módon való feldolgozása teszi szakkönyvtárrá, - tehát nem biztos, hogy például egy elektrotechnikai szakkönyvtárban szakkönyvtári munkát végeznek. Mindegy, hogy milyen tárgyú könyveket gyűjt egy könyvtár: ha ezeket a könyveket csak az általános könyvtárakra jellemző munkamódszerekkel dolgozza fel, nincs joga magát szakkönyvtárnak nevezni. De miben van hát a szakkönyvtári munka lényege? Ranganathan érveléseit egészen röviden, tömören talán így lehetne összefoglalni: a szakkönyvtár nem könyveket gyűjt, és dolgoz fel, hanem szakismereteket /"gondolatelemekeket"/, bármilyen alakban vannak is azok rögzítve. Ez az egyik lényeges vonása a szakkönyvtárnak, a másik pedig, hogy a szakkönyvtár nemcsak tárolja, és feldolgozza, hanem közli, és közvetíti is az ismereteket.

Ranganathanal csaknem egyidőben Rose L. Vormelker is foglalkozott a szakkönyvtárak, s elsősorban a vállalati szakkönyvtárak feladataival /4/. Ő tételenen, pontokba foglalva az alábbiakban határozta meg a szakkönyvtárak feladatait:

1. Információ gyűjtése minden olyan tárgykörből, amely a vállalati munkához tartozik, - kialakítva olyan állományt, amely magában foglalja az összegyűjtött adatok felhasználását elősegítő kiadványokat, eszközöket is.

2. Az összegyűjtött információk osztályozása, katalogizálása, vagyis: használhatóvá rendezése.

3. A máshol nem indexelt dokumentumok indexelése, - mégpedig nem egyszerűen alfabetikusan, hanem tárgyszavak szerint /e megkülönböztetés jól megvilágítja: mi különbség a hivatásos és a rutinmunka között az indexelésben/.

4. Különféle dokumentumokból kivágatok készítése és karotékozása /ujságok és egyéb periodikák, képek, filmek stb. stb./.

5. Nyomtatásban nem hozzáférhető információs források ajánlása személyes kapcsolatok vagy tapasztalatok alapján.

6. Alkalmi olvasmány jegyzékek összeállítása.

7. Irodalomkutatás végzése a kutatómunka megalapozására.

8. Reference - kérdések megválaszolása-, kezdve olyan kérdéseken, mint "a légi szállítmányozás fuvartételei", s folytatva a tudomány, technika, közgazdaság és más szakmai területekről származó, egészen mélyreható ismeretekig, tehát kiterjedve minden problémára, amit a vállalat messzeágazó munkája magában foglal.

9. Szakirodalmi kivonatok /referátumok/ és "report"-ok készítése.

10. Fordítások készítése.

11. Konferenciákon való részvétel.

12. A szakkönyvtári szolgálat fenntartásához, fejlesztéséhez szükséges kapcsolatokat elősegítő program tervezése és végrehajtása. Varmelken szerint ezek a feladatok mind szükségesekek, lényegesekek, s ha közülük csak egyet is kihagy a szakkönyvtáros, nem méltó a nevére.

3.

Az a szakkönyvtár, amely az előzőekben ismertetett feladatokat végzi: már valóban nem bibliotéka, hanem dokumentotéka. Nem egyszerűen könyvtári, hanem szakkönyvtári, azaz könyvtári plusz dokumentációs munkát végez, tehát teljesíti a könyvtárszolgálatot jellemző feladatokat. Nem kétséges, hogy a könyvtári munka végső célja a könyvtárszolgálat: az ismeretek közvetítése minden rászorulónak, a legalkalmasabb formában, tehát a könyvtári munka célja a dokumentáció.

A könyvtárszolgálat eszménye nem éppen új eszmény, de tagadhatatlan, hogy a dokumentáció önállósuló törekvései döbentették rá végérvényesen a könyvtárosokat arra, hogy mi is voltaképpen a hivatásuk. Évszázadok óta nyomon kísérhető az a haladó könyvtárosi hagyomány, amelynek eszményképe a könyvtárszolgálat, - az a hagyomány azonban csak néhány kiemelkedő könyvtáros elszigetelt törekvése, illetve eszméje volt, és - sajnos! - mind a mai napig nem vált általános gyakorlattá. Sokszor szoktak hivatkozni John Duryra, a 17-ik század nagy angol könyvtárosára, aki "The reformed library keeper" c. könyvében /5/ már sok olyan "modern" elvet hangoztatott, amelyet csak most tudunk igazán méltányolni, mert csak most látjuk, hogy milyen nehéz ezeket az elveket megvalósítani. Dury azt követelte a könyvtártól, illetve a könyvtárostól, hogy siessen az olvasók, a közönség elé; hogy járuljon hozzá minden ember ismereteinek gyarapításához; hogy mindenkinek úgy közvetítse, úgy ajánlja az ismereteket, ahogyan az a leginkább megfelelő s a leghasznosabb számára.

130 évvel Dury könyvének megjelenése után, 1780 decemberében mondta el Jean Baptiste Cotton des Houssayes, a Sorbonne ujonnan kinevezett könyvtárosa híres beszédét az egyetem közgyűlése előtt /6/. Ebben többek között azt hangoztatta, hogy a bibliográfia nem más, mint az emberi elme könyvekben rögzített gondolatainak pontos, kritikailag értékelt ismerete, s hogy a könyvtáros feladata: a kutatók elé tenni mindazokat a szakkönyveket, amelyek a kutatómunkát megkönnyítik, illetve teljesebbé teszik, továbbá hogy meg tudja különböztetni - biztos ítélettel és izléssel - a kiemelkedő alkotást a silánytól és középszerűtől, s e megkülönböztetés alapján vezessen minden olvasót, kutatót az emberi gondolkodás kincseihez. Mert - tette fel végül a nagyon korszerű kérdést - ugyan mire valók a legszebb, legértékesebb gondolatok is, ha senkinek semmi haszna belőlük? -

Azért tettem ezt a kis kitérőt, visszapillantást elmúlt századok nagy könyvtárosaik gondolataira, hogy lássuk: végeredményben milyen régiék ezek az eszmények, feladatok, amelyeket el kell érnünk, meg kell valósítanunk a szakkönyvtári-dokumentációs munka korszerű eszközeivel. Tehát Dury és Cotton des Houssayes eszményei ma is eszmények! Erről bárki meggyőződhet, ha bíráló szemmel végignézi a vállalati szakkönyvtárak tevékenységét: bizony legtöbbjük nemcsak hogy nem érte el, de még meg sem közelítette a 17-ik, illetve 18-ik században megfogalmazott "modern" eszményeket. Vormelkernek teljes mértékben igaza van: az általa 12 pontba foglalt követelésekből egy jöttányit sem szabad engedni. Ezek a követelések, feladatok oly régiék, hogy most már valóban itt az ideje, hogy minden szakkönyvtár megvalósítsa őket.

4.

A dokumentotékát a bibliotékától legélesebben az különbözteti meg, hogy sokkal nagyobb az "információ-kapacitása", egyrészt azért, mert sokkal több fajta dokumentumot gyűjt, másrészt pedig azért, mert a szakterületére vonatkozó dokumentumokat tartalmilag, részletezően elemzi, és osztályozza. A dokumentotékában "a könyvtári szolgáltatás egysége nem az összefüggő ismerettömb /könyv, folyóiratévfolyam stb./, hanem a kialakulóban levő gondolatok. A kialakulóban levő gondolatoknak a szakemberek számára való hatékony, gyors, meghatározott tárgyra vonatkozó, teljességre törekvő közvetítése" tulajdonképpen a dokumentációs munka lényege, a dokumentotéka elsőrendű feladata /7/.

A legnagyobb nyomatékkal kell hangsúlyoznunk azt, hogy az új gondolatok azonnali közlése a dokumentotéka kötelessége. Miért kell ezt ennyire kiemelni? Azért, "mert még egy és ugyanazon ipari üzemben is gyakran idő- és költségpazarlással járó, tervszerületlen párhuzamos kutatómunka folyik, mivel nincs

meg arra a lehetőség, hogy minden egyes dolgozót azonnal tájékoztassanak minden más dolgozó minden új eredményéről. Az az óriási mennyiségű fel nem használt házi /kutatói/ jelentés, amely a különféle vállalatokban, különféle témákkal kapcsolatban felhalmozódik, megdöbbentő bizonyysággal szolgál arra, hogy mennyi költséges új gondolat van, amely nem szívódik fel a kutatómunka talajába" /3/.

Bár vállalati szakkönyvtáraink jó része még csak a könyveket használja szakirodalmi forrásként, kisebbik része pedig a folyóiratcikkeket, s elvétve szabadalmakat, prospektusokat, ujtásokat, kutatói jelentéseket pedig csak egynéhány, mégis - ismételten - fel kell hívunk a szakkönyvtárak figyelmét a kutatói jelentésekre /"report"-ok/, mint a dokumentáció egyre nélkülözhetetlenebb forrásaira /8/. "A természettudományi és műszaki kutatásnak azon a területén, ahol a fejlődés viharos, és a kutatáshoz fontos államérdekek fűződnek, az eredmények közlésének elsődleges formája sokkal inkább a „kutató jelentés”, a „gyári riport”, az expedíciós napló, mint a szakfolyóiratokban megjelenő cikk vagy ennek hiányában a referáló lapban megjelent kivonat. Azt jelenti ez, hogy a folyóiratokban megjelenő eddigi eredményközléseket megelőzi az elsődleges laboratóriumi jelentés, amelynek lényeges tartalma esetleg csak évek múltán tűnik fel a folyóiratokban, jelenti tehát azt, hogy a folyóiratok együttvéve sem tükrözik már az elért eredményeket." /9/.

Azért emeltem ki a kutatói jelentések műfaját, hogy jelezzem: a dokumentotékának szakitania kell azzal a gyakorlattal, hogy az állomány tulnyomó részének könyvekből kell állnia. "Lassanként hozzá kell szoknunk ahhoz, hogy különféle elemekből álló dossziékat állítsunk össze: ebben a nyomtatott dokumentumokon, a folyóiratcikkeken kívül helyet kapnak kéziratok, gépelt szövegek, fényképek, térképek, rajzok stb." A dokumentotékában összegyűjtött dossziék "eredményes felhasználása érdekében feltétlenül szükséges, hogy tartalmukat megfelelő módon jegyzékbe foglaljuk. Ez a jegyzék a bibliográfiának új és igen rugalmas alakja: a dokumentográfia, ami tulajdonképpen nem más, mint bibliográfia, de ennél nagyobb tartalmi körrel, gyorsabb ütemű fejlődéssel" /10/.

A bibliotéka és a dokumentotéka között tehát az a különbség, ami - Louise Noëlle Malclès szerint - a bibliográfia és a dokumentáció között: "a bibliográfia az események nyomában jár, a dokumentáció pedig lépést tart velük, vagyis a dokumentumokról mindjárt a megjelenésük időpontjában tájékoztat".

5.

Ujra hangsúlyozom, hogy a bibliotéka és a dokumentotéka közötti különbség nem lényegi, csak fokozati különbség. A bibliotéka állandóan utban van a dokumentotéka felé, - s ha

nem így van, ez azt jelenti, hogy a könyvtár fejlődése megállt. Az a jó és korszerű könyvtár, amely egyre nagyobb mértékben halad a könyvtárszolgálat felé, tehát dokumentációs munkát is végez. Mivel - ezt már láttuk - a szakkönyvtári munka tulajdonképpeni célja a dokumentáció, vállalati szakkönyvtárainkat csakis abból a szempontból értékelhetjük, hogy ehhez a célhoz mennyire vannak közel, illetve ettől a céltól mennyire vannak távol.

Ha majd odáig jutunk, hogy a műszaki termelési hálózat központja, illetve az alközpontok össze fogják állítani a hozzájuk tartozó szakkönyvtárak "ranglistáját", ez a lista valószínűleg 3 fő kategóriába osztva mutatja majd be a könyvtárakat. Az első - értékben legkisebb - kategóriába azok a 'könyvtárak' kerülnek majd /sajnos meglehetősen sok van ilyen!/, amelyek tulajdonképpen még a bibliotéka fokozatot sem érték el, egyszerűen könyvgyűjtemények, amelyek sem feldolgozva, sem felhasználva nincsenek. A második kategóriába kerülnek a szó hagyományos értelmében vett könyvtárak, amelyeknek rendezett, feldolgozott könyvvállományát kisebb-nagyobb mértékben használják is. A harmadik - értékben legmagasabb - kategóriába tartoznak azok a szó valódi értelmében vett szakkönyvtárak, amelyek elérték, vagy megközelítették a dokumentotéka fokozatot, vagyis megfelelő mértékű és színvonalú dokumentációs munkát is végeznek.

E ranglista alapján ki lehet majd dolgozni az egyes szakkönyvtárak fejlesztési tervét: a könyvtári funkciót nem teljesítő könyvgyűjteményeket "igazi" könyvtárrá, a könyvtárakat pedig "igazi" szakkönyvtárrá kell fejleszteni. Ehhez persze az szükséges, hogy a vállalatok vezetői is éppen olyan világosan lássák a szakkönyvtárak valódi feladatait, mint a szakkönyvtárosok. Ezen a téren egyelőre nagyon elszomorító a helyzet, s mindaddig ilyen elszomorító is marad, amíg el nem ismerik, hogy a szakkönyvtárosság: szakma, s amíg meg nem értik, hogy ha valahol szakkönyvtárat létesítenek, akkor azokban szakkönyvtárosokat kell alkalmazni, éppen úgy, mint ahogyan vegyészeti laboratóriumokban vegyészeket, vegyészmérnököket kell alkalmazni s nem adminisztrátorokat.

Ahhoz, hogy minden vállalati szakkönyvtár megtegye a fejlődés útját a könyvtártól a könyvtárszolgálatig, a bibliotékától a dokumentotékáig, minden téren óriási erőfeszítésre, összefogásra van szükség. A legfontosabb, hogy a szakkönyvtárak munkáját állandóan éber figyelemmel kísérjük, s a hálózati központ és az alközpontok idejekorán felismerjék minden szakkönyvtár fejlődést gátló problémáit, nehézségeit s ezeknek megoldására, leküzdésére minden támogatást megadjanak. Ehhez viszont az is szükséges, hogy a szakkönyvtárak is világosan lássák saját problémájukat, helyesen értékeljék helyzetüket, munkájukat, s a legszorosabb, legközvetlenebb kapcsolatot tartsák mind a központtal, mind pedig az alközpontokkal.

Azoknak, akik dokumentotékát szerveznek, dokumentációs munkát végeznek, illetve e munka eredményeit használni kívánják, előbb-utóbb szembe kell nézniük a dokumentáció néhány alapvető dilemmájával, paradoxonával. Ezek egyrészt abból adódnak, hogy a dokumentumokat különféle nyelveken írják, illetve rögzítik, másrészt abból, hogy mérhetetlenül több dokumentum keletkezik, mint amennyit dokumentálni lehet, illetve fel lehet használni. Ezeket a dilemmákat - Korach Mór véleménye szerint - nem szünteti meg a gépesített dokumentáció sem /beleértve az automatikus fordítást is/; "csak egy forradalmi átalakulás /talán egy mesterséges, logikusan felépített nyelv/ fog tudni rendet teremteni, s erre a második ipari forradalomnak legalább olyan szüksége lenne, mint amilyen szüksége volt az elsőnek az egységesített méterrendszerre" /11/.

A dokumentum- tultermelés megszüntetése érdekében ajánlatos volna Vavilov nézetét is fontolóra venni /12/. "Feltétlenül minden erővel arra kell törekedni, hogy az emberiséget megszabadítsák a rossz és felesleges könyvek olvasásától", s ugyanígy - természetesen - minden másfajta rossz és felesleges dokumentum olvasásától is. "Általánosan ismert dolog, hogy a szerző a legtöbb esetben rossz bírálója saját munkájának. Gyakran nem veszi észre hibáit, mit sem tud a megelőző irodalomról, önmagát ismétli, nem tud megbirkózni a tárgyával, vagy egyszerűen téved nyilvánvalóan hibás állításában". Tehát: a dokumentumok értékelésének a kézirattal kellene kezdődnie, s meg kellene akadályozni, hogy értéktelen /a dokumentációt később feleslegesen terhelő/ dokumentumok kiadásra kerüljenek.

Bizonyára sokat segítene a dokumentáción a kiadói tevékenység megrendszabályozása. A nyugati könyv- és folyóiratkiadást jellemző "anarchia" /13/ szinte leküzdhetetlen akadály a az eredményes dokumentációs munkának. A folyóiratirodalom anarchiájának felszámolására Csapodi Csaba azt a radikális javaslatot teszi, hogy a folyóiratkiadást meg kell szüntetni, s a tudományos és műszaki tanulmányokat fotó vagy mikromásolatban, fordításban dokumentációs intézmények útján kell nyilvánosságra hozni /14/.

A dokumentum-tultermelést, illetve a dokumentációs szolgálatok által feltárt szakirodalom mennyiségét szembeállítva a dokumentumokat olvasók, illetve a dokumentációs szolgáltatásokat felhasználók számával, azt tapasztaljuk, hogy ez a szembeállítás szinte elképesztő aránytalanságot mutat, a dokumentumok száma roppant nagy a felhasználók számához képest. Ez a paradox helyzet egyben igen elszomorító is. A szakkönyvtáros létrehozza a dokumentotékát, összegyűjti és felhasználhatóvá teszi valamely szakterület irodalmát, s akkor egyszerre csak az derül ki, hogy a rendszerezett, "tálalt" szakirodalom iránt sincs meg a kellő érdeklődés. Ezt a dilemmát kell most első-

sorban s aránylag rövid idő alatt megszüntetnünk, ha azt akarjuk, hogy a valódi szakkönyvtárrá fejlődött vállalati műszaki könyvtárak népgazdaságunk számára hasznos, nélkülözhetetlen intézmények legyenek.

Irodalom:

1. Ranganathan, S.R.: Library development plan. Delhi, 1950. University of Delhi. p. 17.
2. Ranganathan, S.R.: Special Librarianship - what it connotes. - Special Libraries, 40.k. 9.sz. 1949. p. 361-367.
3. Ranganathan, S.R.: The library service in the march. - The Library Association Record, 7.sz. 1957. p. 231-234. /OSzK ford. 1844./
4. Vormelker, Rose L.: Special librarianship today: blue prints for action. - Special Libraries, 40.k. 10.sz. 1949. p. 397.
5. Dury, John: The reformed library keeper, or two copies of letters concerning the place and office of a library keeper. Chicago, 1906. Mc Clurg. /Idézi: Mohrhardt, F.E.: A librarian looks at documentation. - Special Libraries, 47.k. 1949. nov. p.413./
6. Cotton des Houssayes, J.B.: The duties and qualifications of a librarian. /Books, libraries, librarians. Hamden, 1955. The Shoe String Press. p.272-274./
7. Ranganathan, lásd a 3./ utalást.
8. Jánoszy Lajos: A Német Dokumentációs Társaság kölni ülés-
szaka. - MKT, 1958. 4.sz. p.2.
9. Kóshalmi Béla: A bibliográfia és az új technika.- Magyar
Könyvszemle, 74.k. 2.sz. 1958. p.101.
10. Cain, Julien: Le développement des services biblio-
graphiques et de la documentation depuis dix ans. -
Bulletin de l'UNESCO à l'Intention des Bibliothèques,
1956. nov./dec. p. 271-279. /OSzK ford. 1778. p.15./
11. Korach Mór: A technológia módszertana. /Könyv. a Magyar
Tudomány 1957. 5/6. számából. p.215./
12. Vavilov, Sz.I.: Neskol'kie zamecsaniya o knigah. /Néhány
megjegyzés a könyvekről/. - Szovetszkaja Kniga, 1947.
1.sz. p.15-20.
13. Lázár Péter: A dokumentáció szervezete. Bp. 1951. Bp.
ELTE Bölcsészkarának Jegyzetei. p. 23.
14. Csapodi Csaba: A tudományos folyóiratok jövője. /A MKT
1958. 4.sz. p. 78-79. közölt referátum alapján./

dr. Györe Pál

P. GYÖRE: Library, special library, and documentation.
/Bibliotheka and documentotheka./

From the point of view of library science, our age - according to Ranganathan - constitutes a transition from Library to Library-service. The special library - and to some extent the public library, too - is on the way of becoming from the library proper, as taken in the old sense of the name /bibliotheka/, a library of the new type /documentotheka/ performing the library-service involved by the work of documentation as well. A special library will fulfil its peculiar function - defined and examined in detail by Ranganathan and Vormelker - if it develops more and more intensively from bibliotheka into documentotheka. One of the main characteristics of documentotheka is high "information capacity" which it attains with collecting, analyzing, and communicating with the experts concerned a wide variety of documents /e.g. Research Reports/ fit for the speediest publication of recent results. Such notions of the library service may be traced back to centuries before - of course in connection with books only /e.g. the life-works of Dury and Cotton des Houssayes/, their reception and practical application on a large scale, however, are being realized in our days, and, unfortunately, even now in a way not quite so fast as would be desired. The change over from bibliotheka to documentotheka in the relation of the special libraries of enterprises in Hungary has also begun, but its rate of development should be increased by all means. Moreover, the most important duty for special libraries is to promote more effectively as hitherto the widespread use by research-work and national production the technical literature compiled by documentation, thus doing away with one of the worst paradoxes in the field of documentation: the great disproportion between "supply and demand".

+ . + . +